

גיליון מס' 74

אוגוסט 2024 / אב תשפ"ד

אצלנו

ת.ד. 11, קיבוץ שפיים 6099000 | טל. 03-6093476

תפילה לשלום זיילי צה"ל

תפילה לשלום זיילי צה"ל

Тот, кто благословил отцов наших Авраама, Ицхака и Яакова, да благословит Он бойцов Армии Обороны Израиля, стоящих на страже нашей страны и городов Всевышнего от границ Ливана до пустыни египетской и от великого моря до степей Аравы, – на суше, в воздухе и на море.

И обратит Г-сподь врагов наших, восстающих на нас, в бегство перед нами! Дабы увидели мы врагов наших, нападающих на нас, разбитыми и поверженными перед ними.

Всесильный, благословен Он, да сбережет их и спасет их от всех бед и несчастий, от всех бедствий и болезней, и да ниспошлет им благословение и удачу во всех деяниях рук их. Повергнет Он ненавистников наших пред нами и увенчает Он солдат наших короной спасения и венцом победы.

И да исполнится сказанное в святом Писа-

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את זיילי צבא הגנה לישראל, העומדים על משמר ארצנו וערי אלוקינו מגבול הלבנון ועד מדבר מצרים ומן הים הגדול עד לבוא הערבה ביבשה באוויר ובים. ייתן השם את אויבינו הקמים עלינו נגפים לפנייהם. ישמיד שונאיו תזותיהם ויעטרם בכתר ישועה ובעטרת נצחון.

הקדוש ברוך הוא ישמור ויציל את זיילינו מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומזולה וישלוח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.

יְדַבֵּר שׁוֹנְאֵינוּ תְּזוֹתֵיהֶם וְיַעֲטֶרֶם בְּכֶתֶר יְשׁוּעָה וּבְעֵטֶרֶת נִצְחוֹן.

ויקיים בהם הכתוב: כי השם אלוקיכם ההולך עמכם להילחום לכם עם אויבכם להושיע אתכם: ונאמר אמן

היה: "Ибо Г-сподь, Б-г ваш, идет с вами, чтобы сражаться за вас с вашими врагами, дабы спасти вас!" – и скажем: Амен.

Приведенный выше текст был составлен главным военным раввином Шломо Гореном в последние дни Синайской войны (операция Кадеш), в ноябре 1956 года. Эта молитва прижилась и произносится в том же виде и по сей день, в синагогах и на церемониях. Текст уникален тем, что, начиная с 1967 года, он был включен во многие молитвенники и читается во всех синагогах религиозного сионизма.

Существует также дополнение за здоровье пленных и пропавших без вести, которое раввин Горен написал во время войны Судного дня и обнародованное его сыном в октябре 2023 года:

«И тех из них, которые попали в плен, Святой, благословен Он, помилует их и выведет их из темницы, и даст свободу пленникам, и одолеют они стражу их, и они вскоре вернутся в дома свои с миром, амен».

התפילה הזו חיבר הרב הצבאי הראשי שלמה גורן בימיה האחרונים של מלחמת סיני (מבצע קדש), בנובמבר 1956. התפילה השתרשה ונאמרת עד היום, בבתי כנסת ובטקסים. היא ייחודית בכך שהחל משנת 1967 נכללה בסידורים רבים והיא נאמרת, כמעט בכל בתי הכנסת של

הציונות הדתית. ישנה גם תוספת לשלום השבויים והנעדרים, שכתב הרב גורן בתקופת מלחמת יום הכיפורים וחשף בנו רמי גורן באוקטובר 2023:

”ומי מהם שְׁנִפְל בְּשִׁבִי, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִמְלֵא רַחֲמִים עֲלֵיהֶם וְיִתֵּן לָהֶם רַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם, וְיוֹצֵא מִמִּסְגַּר אֲסִיר, וְיִקְרָא לְשָׁבוּיִים דְּרוּר וְלְאֲסוּרִים יִפְקַח קֶסֶם, וְיִשִּׁיבם לְבִתְיָהֶם בְּשָׁלוֹם בְּמַהֲרָה, אָמֵן”.

Что сделано за 18 лет

В 2006 году я был избран на должность председателя Объединения выходцев из Латвии и Эстонии в Израиле, сменив на этом посту адвоката Дова Мильмана.

Основным занятием Объединения являлось проведение Мемориальной Встречи памяти жертв Холокоста и индивидуальная помощь в переводах документов, связанных с возвратом частной собственности, инструктаж по этому вопросу, обращение в соответствующие ведомства и т.д.

Я понял, что этого недостаточно, и решил разнообразить деятельность Объединения. Прежде всего, я расширил объём информационного бюллетеня "Эцлейну" (У нас), выпуск которого начал в 2003 году. С тех пор вышло 73 номера этого бюллетеня.

При поддержке и помощи активистов Объединения

הקהל בעצרת זיכרון ה-2019
זאל в Гиватаим на Церемонии Памяти

был составлен план работы и начаты разные виды деятельности. Мы арендовали офис в Тель-Авиве (вместо небольшой комнаты под чердаком), где стали проводить ряд мероприятий: встречи друзей на разные темы, презентацию книг, в том числе книги доктора Евы Ватер «Латвийские евреи в борьбе с нацистами», (выпуск которой поддержал наш Игуд), встреча памяти профессора Черфаса; мы приняли участие в презентации книги Баруха Минковича «Приговор: Смертная казнь».

Были проведены 2 лекции по истории евреев Латвии, а также показы фильмов о ШОА в Латвии.

Примерно в 2013 году вместе с общиной Латвии и всемирной организацией W.J.R.O. мы начали борьбу за возвращение общественной собственности, принадлежавшей еврейским общинам в Латвии до 1940 года. Я рад сообщить, что борьба за справедливую компенсацию со стороны Латвии принесла свои плоды и те из наших

סיכום הפעילות ב-18 שנות כהונה

ב-2006 נבחרתי לתפקיד יושב ראש אגודת יוצאי לטביה ואסטוניה כאשר החלפתי בתפקיד קיד זה את עו"ד דב מילמן ז"ל.

העיסוק העיקרי של ארגון היה הפקה ועריכת של עצרת זיכרון לקורבנות השואה וטיפול פרטני בחברי האגודת, עזרה בתרגומים הקשורים בהחזרת הרכוש הפרטי והדרכה בנושא זה, הפניה למשרדים רלוונטיים ועוד.

הבנתי שזה לא מספיק והחלטתי לגוון את הפעילות של האגודת. ראשית כל הגדלתי את

הקיף של העלון "אצלנו", אותו התחלתי להפיק ב-2003. מאז יצאו לאור 73 גיליונות של עלון זה.

בתמיכה ועזרה של חברי האגודת פעילים הרכבנו תוכנית עבודה והתחלנו לגוון את הפעילות. שכרנו משרד בתל אביב במקום חדר קטן בקומת הבוידם, כדי שיהיה נגיש לתחבורה ציבורית. שם ערכנו שורה של אירועים – מפגשי חברים בכל מיני נושאים, השקת ספרים וביניהם ספר של ד"ר יווה וואטר Yeva Water "יהודי לטביה במאבק נגד הנאצים", אשר הפקתו נתמכה ע"י האגודת, מפגש לזכרו של פרופ' צ'רפס, השתתפנו בהשקת ספרו של עו"ד ברוך מינקוביץ' "גזר דין: מוות". נערכו 2 הרצאות על תולדות יהודי לטביה וכן הקרנות סרטים על השואה בלטביה.

בשנת 2013 בערך התחלנו יחד עם הקהילה בלטביה וארגון העולמי W.J.R.O את המאבק על החזרת רכוש ציבורי שהיה שייך לקהילות יהודיות בלטביה לפני 1940. אני שמח לבשר שהמאבק לפיצוי הגן מלטביה נשא פרי וניצולי השואה מבין חברינו, (להם עזרנו להגיש מסמכים) קיבלו כבר פעמיים מענק של € 5000 מכספי הפיצוי שהקהילה בלטביה קיבלה מהממשלה.

המאבק שלנו לתשלומי פנסיה לעולים הסתיים רק ב-2023, וכעת מספר חברינו, אשר צברו ותק בעבודה בלטביה של 15 שנה לפחות, מקבלים תשלום חודשי לא מבוטל.

פעילות בתחום הפרסומים הייתה רחבה. ב-2010 בתמיכת האגודת יצאה לאור התרגום לאנגלית של ספרו של מאיר מלר "Места нашей памяти" שתורגם במכון יד ושם מרוסית לאנגלית "Jewish Latvia – sites to remember". ב-2017 השתתפנו בהפקה והדפסה של ספר זיכרונות של ניצולת שואה מריגה ד"ר אינה מיכלסון.

שיתוף הפעולה עם יד ושם התבטא גם בפגישות של ניצולי השואה עם מורים להיסטוריה מלטביה ובהנחת זרים טקסים שנתיים ביום השואה.

ב-2018 וב-2020 יצאו לאור 2 חלקים של הספר "מלטביה לארץ יש-ראל". השקת החלק הראשון באולם "ענב" בהשתתפות השר לש-עבר משה ארנס ז"ל הפך לאירוע מרשים ביותר. זאת הייתה אחת הדוגמאות של שיתוף עם שגרירות לטביה בישראל.

ערכנו כמה מפגשים חברתיים, רובם באולם שלנו בשפיים: מפגש ותיקי המלחמה בנאצים, חגיגת חנוכה לחברים מבוגרים, ערב לזכרו של הפעיל מארק ריבק, מייסד מוזיאון של יהודי אסטוניה בטאלין.

כמו כן נערכו מפגשים של יוצאי אסטוניה, ציינו 40 שנה למאבק

עם השגרירים של לטביה (א. גוואלה) מימין
ואסטוניה (ס. קאניקה)
С послами Латвии (Э. Гавелэ) справа
и Эстонии (С. Каннике)

חברים, שֶׁ עָזְרוּ לָנוּ לְהַגִּישׁ דְּמוֹנְטְרַנְטְצְיָה לְמִשְׁתַּתְּפִים זֹכְרִים אֶת הַמַּפְגָּשִׁים שֶׁל בֵּית הַסֵּפֶר 25, הָאוּנִיבֶרְסִיטָה הַלְטִבִּית, מִכּוֹן לְלִימוּדֵי רְפוּאָה, הַטֶּכְנִיּוֹן שֶׁל רִיגָה. מִפְגֵּשׁ שֶׁל מַגּוּרְשֵׁי סִיבִיר בְּהַשְׁתַּתְּפוֹת הַחוּקֶרֶת Dzintra Geka – מַחְבֶּרֶת הַסֵּפֶר עַל הַמַּגּוּרְשִׁים. נִעְרְכוּ תַּחְרוּוֹת בְּקֶרֶב הַנוֹעֵר עַל תּוֹלְדוֹת יְהוּדֵי לְטִבְיָה – אַחַת בְּתֵרו־מָה שֶׁל וִיטְאֵלִי גוֹטְלִיב מְרִיגָה וְשֵׁתִים בְּתֵרוֹמָה מְעִיזְבוֹנָה שֶׁל זִידֵיהַ צְנִיפּוֹר.

Наша борьба за выплату пенсии олим из Латвии завершилась только в 2023 году, и

теперь ряд наших товарищей, накопивших не менее 15 лет стажа работы в Латвии, получают солидную ежемесячную пенсию.

Широкой была и издательская деятельность. В 2010 году при финансировании Объединения вышел в свет английский перевод книги Меира Меллера «Места нашей памяти», переведенной Яд ва-Шем с русского. В 2017 году мы участвовали в создании и издании мемуаров доктора Ины Михельсон, пережившей Холокост в Риге.

Сотрудничество с Яд ва-Шем выразилось и во встречах бывших узников с учителями истории из Латвии и в ежегодном возложении венков в День ШОА.

В 2018 и 2020 годах при поддержке посольства Латвии вышли в свет 2 части книги «Из Латвии в Эрец Исраэль». Очень впечатляющим событием стала презентация первой части в зале «Эйнав» с участием бывшего министра Моше Аренса.

לעלייה של שנות ה-70. כל המשתתפים זוכרים את המפגשים של בית הספר 25, האוניברסיטה הלטיבית, מכון ללימודי רפואה, הטכניון של ריגה. מפגש של מגורשי סיביר בהשתתפות החוקרת Dzintra Geka – מחברת הספר על המגורשים.

נערכו תחרויות בקרב הנוער על תולדות יהודי לטביה – אחת בתרומה של ויטאלי גוטליב מריגה ושתיים בתרומה מעיזבונה של זיידה צניפור.

רוב המשתתפים בשמונה סיורים "שורשים וזיכרון" היו ילדי הארץ, שהוריהם עלו בשנות ה-30 וה-40. הייתה התרגשות גדולה כאשר הם ביקרו בעיירות שמשם באו ההורים ואיתרו אפילו את הבתים של המשפחות.

השקת ספר ראשון "מלטביה לארץ ישראל" – במרכז השר משה ארנס ד"ל, מימין א. גוואלה
На презентации книги "Из Латвии в Эрец Исраэль".
В центре – Моше Аренс; справа – посол Э. Гавелэ

3 פעמים יצאנו לסיורים בארץ, ביקרנו בקיבוצים שחלוצים מלטביה היו חלק נכבד בין חברים – כפר בלום, כפר גלעדי, אפיקים וכנרת. למתנדבי האיגוד נערך סיור בבקעת הירדן שאותו אירגן סגן יו"ר זאב גולדשמידט וגם סיור "דרום אדום" וביקור בעכו.

סיים בעמ' 4. **Окончание на стр. 4**

АЗКАРА ПАМЯТИ ЖЕРТВ ШОА

В ЛАТВИИ И ЭСТОНИИ

состоится в Гиватаим, ул. Коразин, 10
в среду, 4 декабря 2024 г. в 18:00
Встреча земляков с 17:00

Иногородние могут доехать с Центрального автовокзала Тель-Авива на авт. №№ 104 или 34; со станции Савидор (ул. Арлозоров) на автобусах №№ 55, 57, 58, 60

О возможной отмене Азкары будет сообщено мэйлом, на Фейсбуке или на сайте Объединения

עצרת הזיכרון המרכזית לזכר קורבנות השואה בלטביה ואסטוניה

תתקיים גם השנה בגבעתיים (רח' כורזין 10)
ביום ד', 4 בדצמבר 2024, בשעה 18:00
מפגש רעים יחל מ-17:00
המגיעים מחוץ לת"א רבתי, יכולים להגיע למקום האירוע מתחנה המרכזית ת"א בקווים 104 או 34, ומתחנת סבידור (רח' ארלוזורוב) באוטובוס מס' 55, 57, 58, 60

על הביטול האפשרי של העצרת – נודיעכם במייל בפייסבוק או באתר שלנו

סיים מעמ' 3 סוף

Мы провели несколько мероприятий, большинство из них в нашем зале в Шфаим: встреча ветеранов Второй мировой войны, празднование Хануки для пожилой публики, вечер памяти Марка Рыбака, основателя музея эстонских евреев в Таллинне.

Состоялись также встречи выходцев из Эстонии, встречи, посвященные 40-летию борьбы за алию и 60-летию начала работы в Румбуле, а также 25-летию и 50-летию алии 1970-х годов.

Всем участникам запомнились встречи выпускников 25-й школы, Латвийского университета, Медицинского института, Рижского Политеха, встреча евреев, высланных в Сибирь, с участием исследователя Дзинтры Геки, автора книги о депортированных.

Среди молодежи были проведены конкурсы по истории латвийских евреев – один на премию, переданную Виталием Готлибом из Риги, и два – на пожертвование из завещания Зейды Ценципер.

Большинство участников **восьми поездок по программе «Корни и память»** родились в Израиле, их родители приехали из Латвии в 1930-х и 1940-х годах. Было очень волнительно, когда они побывали в городах, откуда приехали их родители, и даже нашли дома их семей. 3 раза мы посещали кибуцы, значительную часть членов которых составляли халуцим из Латвии: Кфар Блюм, Кфар Гилади, Афиким и Кинерет.

Для волонтеров Игуда была проведена экскурсия по долине реки Иордан, организованная зам. председателя Зеэвом Гольдшмидтом, а также выезд на природу (Цветение маков) и посещение Акко.

Важным событием в деятельности Игуда стала Всемирная конференция выходцев из Латвии со всего мира. В 2007 году собралось около 180 евреев (США, Латвия, Германия, Россия, Швеция). Мы организовали для них туры по Израилу, посещение Яд ва-Шем, Музея Диаспоры, Здания Кнессета, нашего архива в Шфаим и других мест. Здесь уместно отметить деятельность исторического архива в Шфаим – при участии волонтеров как переживший Холокост Ицхак Гал, активисты движения "Бриха" Эзра Тов и Яша Голан, а затем Лейба Плинер.

Вся эта обширная работа не могла бы быть проведена без волонтеров Жени Тульчинской и Батии Гамзу, а также работников офиса Эллы Баркан и Веры Штейнгардт и, конечно же, при организационной поддержке казначеев Арье Гринмана, Элика Геймана и Рами Гала. Тут следует признать, что вся работа не могла бы состояться без советов и помощи Авивы Валк, особенно в планировании и проведении Мемориальных Встреч, которые всегда были центральным событием нашей работы. В

аирוע חשוב בפעילות האגודת היה הכנס העולמי של יוצאי לטביה-מכל העולם. ב-2007 התכנסו כ-180 יהודים (ארה"ב, לטביה, גרמניה, רוסיה, שוודיה). ארגנו עבורם סיורים בארץ, ביקרים ביד ושם, בבית התפוצות, במשכן הכנסת, בארכיון שלנו בשפיים ובמקומות נוספים. כאן המקום לציין הפעלת הארכיון ההיסטורי של האגודת בשפיים ע"י המתנדבים כמו ניצול השואה יצחק גל, פעילי "הבריחה" עזרא טוב וישה גולן ואחר כך לייבה פלינר.

כל העבודה הענפה הנ"ל לא יכלה להתבצע ללא מתנדבות ז'ניה (זלטה) טולצ'ינסקי ובתיה גנזו ועובדות המזכירות אלה ברקן וורה שטיינגרדט. וכמובן בתמיכה ארגונית של הגזברים אריה גרינמן, אליק היימן ורמי גל.

כאן יש להודות שכל העבודה לא הייתה יכולה להתבצע ללא ייעוץ וסיוע של אביבה ולק, במיוחד בתכנון וניהול עצרות הזיכרון, שתמיד היו גולת הכותרת של הפעילות. בשנים 2007 – 2010 התקיימו עצרות בתל אביב, ב-2011 ערכנו אותה ביד ושם, וראינו שהאולם קטן מידי. ומאז 2012 העצרת מתקיימת בבית יהודי והאלין (שלוחה של יד ושם) בהשתתפות כ-350-370 איש. מתנדבים רבים הופעלו בגיוס משתתפים וארגון ההסעות.

ייתכן ושכחי עוד אי אלו דברים, אבל גם רשימה הזאת מרשימה ומ-כובדת!

כעת, אחרי 18 שנה עבודה, החלטתי לסיים את התפקיד ולפנות לעניינים אחרים.

מאחל להנהלה החדשה – הוועד הארצי – הצלחה בהמשך הפעילות והעיקר – בגיוס חברים חדשים מכרוב בני דור ההמשך.

אלי ולק, יושב ראש האגודת בשנים 2006-2024

2007-2010 годах они проходили в Тель-Авиве, в 2011 году мы провели её в Яд Вашем, и поняли, что зал слишком мал. А с 2012 года эти встречи проходят в Доме выходцев из Волыни в Гиватаиме (филиал Яд ва-Шем) с участием 350-370 человек. Многие волонтеры принимали активное участие в информировании и записи участников и в организации подвозки.

Возможно, я кое-что пропустил, но и этот список впечатляет и, думаю, достоин уважения!

Сейчас, после 18 лет деятельности во главе Объединения, я решил завершить эту работу и заняться другими делами.

Желаю новому руководству – **ха-Ваад ха-Арци** – успехов в продолжении деятельности и, главное, в привлечении новых членов из следующего поколения.

Эли Валк, председатель Объединения выходцев из Латвии и Эстонии в Израиле в 2006-2024 гг.

חברי הוועד הארצי – נכון ל-21.7.2024

יהושע אלישיב, בן-ציון ביילין, יעקב גורדין, רמי גל, אריה גרינמן, דב דביר, אליהו היימן, אליהו ולק, מארק טו-משינסקי, דן טריינין, יהודית מרקדו, אפרים פרידלנד, חניתה רוזנטל, יוסף רוסיק, אהרון שטיינגארט

Новый устав Объединения

5 июля 2024 года состоялось ежегодное Общее Собрание Объединения. Собравшиеся заслушали устный отчет председателя Эли Валка о работе Игуда за последние 12 месяцев и финансовый отчет казначея Рами Гала. Оба отчета были одобрены ревизионной комиссией и единогласно приняты участниками собрания.

Затем Эли Валк представил проект нового устава, разработанный юристом Хадасс Фербер-Альмоги, специалистом по вопросам некоммерческих Объединений).

Основное отличие от Устава, принятого в 1992 г., в том, что вместо Совета и Правления будет только один решающий орган – Комитет в составе 15 чел. В соответствии с этим были розданы бюллетени и избраны члены ВААДа во главе с Рами Галом. На посту казначея его сменил Арье Гринман. Кроме того, ограничен срок пребывания на посту тех, кто избран на руководящие должности.

21 июля состоялось первое заседание ВААДа, на котором были сформированы 5 комиссий для ведения текущей работы Объединения. Это комиссии по Уве-

День Холокоста евреев Латвии

4 июля в Латвии отметили День памяти жертв Холокоста. У руин Большой Хоральной Синагоги в Риге состоялась традиционная церемония, в которой приняли участие высшие должностные

лица Латвии, аккредитованные в Риге послы, руководители Совета еврейских Общин и члены еврейской общины. С речами к собравшимся обратились Президент Латвии Э. Ринкевич и премьер-министр Э. Силина

От имени Совета Общин выступил заместитель Председателя Совета Д. Крупников.

Основатель центра Иудаики ЛГУ профессор Р. Фербер зачитал приветствие от Объединения выходцев из Латвии и Эстонии в Израиле. Там присутствовали также члены Объединения, гостившие в Риге.

На фото: венки у руин Хоральной Синагоги, в т. ч. от посольств. Посол Израиля Ш. Раппапорт-Палги (в центре) с Председателем Совета Еврейских Общин Латвии А. Сухаренко и руководителем Американского Общества переживших Шоа в Латвии Ч. Спрингфельдом

התקנון החדש של האיגוד

ב-5 ביולי 2024 התקיימה האספה הכללית השנתית של העמותה. הנאספים שמעו דו"ח מילולי מהיו"ר אלי ולק על תפקודו של איגוד ב-12 החודשים האחרונים ודו"ח כספי מפי הגזבר רמי גל. שני הדו-חות אושרו על ידי ועדת הביקורת והתקבלו פה אחד על ידי משתתפי האספה. לאחר מכן הציג אלי ולק את טיוטת התקנון החדש, שהוכן על ידי עורכת דין הדס פרבר אלמוגי, מומחית לנושא העמותות.

לפי התקנון החדש, במקום מועצה והנהלה, יהיה רק גוף אחד שינהל את ענייני העמותה – וועד ארצי שיורכב מ-15 חברים.

בהתאם לכך נערכה הצבעה, ונבחרו חברי הוועד ובראשו נבחר בישיבה הראשונה רמי גל. לתפקיד הגזבר נבחר אריה גרינמן.

כמו כן, הוגבלה תקופה כהונתם של הנבחרים לתפקידים בכירים.

ב-21 ביולי התקיימה הישיבה הראשונה של הוועד הארצי והוקמו 5 ועדות לניהול הפעילות השוטפת של העמותה: ועדה להנצחה (כולל ארכיון); ועדה לארגון ואירועים; ועדה לפרסומים ותקשורת; ועדה לקשרי חוץ וכן ועדת ביקורת.

קובעניו זיכרון, על עבודת הארגון, על פעילותו, על שיתוף הפעולה עם ארגונים חיצוניים, על קשרי חוץ וכן ועדת ביקורת.

יום שואת יהדות לטביה

ב-4 ביולי ציינו בלטביה את יום שואת יהדות לטביה. טקס מסורתי התקיים ליד חורבות בית הכנסת הגדול הכורא-לי בריגה, בו השתתפו ראשי הממשל של המדינה, שגרירים הממונים בריגה, ראשי מועצת הקהילות היהודיות וחברי הקהילה.

נשיא לטביה א' רינקביץ' וראש הממשלה א' סילינה פנו לקהל הנאספים בנאומו.

סגן ראש המועצת הקהילות ד' קרופ-

ניקוב נשאה נעום בשם מועצת הקהילות.

מייסד המחלקה למדעי היהדות באוניברסיטת לטביה, פרופסור ר' פרבר, הקריא ברכה מאיגוד יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל. באירוע נוכחו גם כמה מחברי האיגוד המבקרים בריגה.

בצילומים: זרים למרגלות שרידי בית הכנסת הגדול.

שגרירת ישראל שרון רפפורט-פלגי (במרכז) עם יו"ר איגוד הקהילות בלטביה א. סוכרנקו וראש הארגון האמריקאי של ניצולי שואה בלטביה צ' ספריגפלד

И в 100 лет полна юмора и радости

צוין יובל ה-100 לשורדת גטו בלטביה

7 июля в "Доме для Пожилых" в Рамат-Гане отметили столетие уроженки **Лиэпаи Беллы Нойфельд**, многолетнего члена нашего Объединения. Все, кто были вместе с ней в т. н. женском доме в Рижском гетто вспоминали её шутки и юмор, которые помогли им выжить в тех страшных условиях. Чувство юмора она сохранила до сих пор, о чём рассказали её дочь, внуки, правнуки и соседи по Дому. Хотя Белла передвигается с трудом, она не перестаёт шутить. В честь её 100-летнего юбилея наше Объединение посадило деревья там, где нам хотели устроить новый Холокост – возле киббуца Безери. Белла выжила в той Катастрофе и сегодня в её честь вырастет лес там, где его пытались сжечь 7 октября 2023. Вместе с Грамотой о посадке деревьев мы преподнесли ей букет цветов. Её подруга, соседка по Дому, пригласила быть активной в Клубе ветеранов: тех, кому уже за 100! Многих лет здоровья и веселья Вам, дорогая Белла Нойфельд.

ב-7 ביולי, ב"בית ההורים" ברמת גן, חגגו **מאה שנה לבלה נויפלד**, ילידת ליפאיה וחברה ותיקה באיגוד שלנו. כל מי שהיה איתה לפני 82 שנה במה שנקרא "בית הנשים" בגטו ריגה זכרו את הבדיחות וההומור שלה, שעזרו להן לשרוד באותם תנאים נוראים. היא שמרה על חוש ההומור עד היום, כפי שספרו לקהל המברכים בתה, נכדיה, הנינים ודיירי הבית. למרות שהיא מתנועת בקושי, היא לא מפסיקה להתבדח.

לכבוד יום הולדת ה-100 שלה נטע האיגוד שלנו עצים במקום שבו קשו לערוך לנו שואה חדשה - ליד הקיבוץ בארי. בלה שרדה את השואה והיום יצמח לכבודה יער במקום שבו ניסו לשרוף אותה ב-7 באוקטובר 2023. יחד עם תעודת נטיעת העצים, הענקנו לה זר פרחים, דיירת המבוגרת ממנה הזמינה אותה להיות פעילה ב"מועדון הוותיקים": אלה שכבר עברו את גיל ה-100. שנים רבות של בריאות וכיף לך, בלה נויפלד היקרה.

בצילום: אלי ולק מגיש לבלה נויפלד תעודת ק.ק.ל. בשם האיגוד
Ha foto: Э. Валк преподносит юбиляру диплом о посадке деревьев в её честь

НОВЫЕ КНИГИ

ספרים חדשים

Презентация перевода с эстонского на иврит

8 августа 2024 исполнилось 3 года со дня смерти эстонского поэта и философа Яна Каплинского (1941-2021), имеющего еврейские корни со стороны отца. Каплинский в 2016 году был лауреатом Европейской премии по поэзии и кандидатом на Нобелевскую премию. Он – один из двух эстонских поэтов, чьи сборники стихов переведены на иврит. Эти две книги стихов – «Линия становится тенью» (2018) поэта Матуры и «Пыль и цвета» (2022) Яна Каплинского переведены на иврит израильской поэтессой Гили Хаимович. Хаимович также является единственной среди израильских поэтов, чья книга стихов вышла в эстонском переводе. В мае этого года в Таллинне на специальном мероприятии израильская поэтесса представила свою книгу местным любителям поэзии.

Эфраим Фридлянд, Хайфа

Ha foto: израильская поэтесса и переводчица Гили Хаимович с книгой Яна Каплинского «Пыль и цвета»

ספר שירה תורגם מאסטונית לעברית

ב-8 באוגוסט 2024 מלאו 3 שנים למותו של המ-שורר והפילוסוף האסטוני, בעל שורשים יהודיים מצד אביו, יאן קאפלינסקי (1941 – 2021). בשנת 2016 הוא היה חתן פרס אירופה לשירה וגם מועמד לפרס נובל. קפלינסקי הוא אחד משני המשוררים האסטו-נים שספרי השירה שלהם תורגמו לעברית. שני ספרי השירה האלה "והקו הופך לצל" (2018) של המשורר מטורה (Mathura) ו"אבק וצבעים" (2022) של יאן קפלינסקי תורגמו לעברית על ידי המשוררת הישראלית גילי חיימוביץ'. חיימוביץ' היא גם היחידה בין המשוררים הישראלים שספר השירה שלה אור בתרגום לאסטונית. בחודש מאי השנה בטאלין באירוע מיוחד המשוררת הישראלית הציגה את הספר שלה לאוהבי השירה המקומיים.

אפריים פרידלנד, חיפה

בתמונה: המשוררת והמתרגמת הישראלית גילי חיימוביץ' עם ספרו של יאן קפלינסקי "אבק וצבעים"

Памяти Элиягу Рипса

Впервые услышал о нем пятьдесят или больше лет назад в Риге от родственников. Он был их соседом. То, что я услышал о нем не показалось удивительным, что именно еврейский мальчик пытается сжечь себя в знак протеста против вторжения в Чехословакию. Это особый настрой души, присущий нам и который был присущ Илье Рипсу.

Мы познакомились уже в Израиле. Жили в одном городе, в одном районе. Не дружили, хотя и были знакомы. Где бы и когда ни встречались, на вопрос – что нового? – следовал пространственный ответ. Всегда на одну тему – коды в Торе.

Меня эта тема никогда не интересовала. Наверное, потому, что не искал доказательств существования Б-га и Б-жественного происхождения Торы. Но я очень ценил его и никогда не давал Илье понять, что мне это неинтересно. Я видел, что он живет этим. И действительно, для тысяч и тысяч это было очень важно. Я видел, как люди под влиянием этой информации меняли свою жизнь. Становились евреями. И это – главное.

Потом оказалось, что мы служили в одной дивизии. Я слышал восторженные рассказы однополчан о нем.

Элиягу был борцом, был открывателем, не дожившим

לזכרו של אליהו ריפס - יהודי מיוחד

שמעתי עליו לראשונה לפני חמישים שנה או יותר בריגה מקרובי משפחה. הוא היה שכן שלהם. מה ששמעתי עליו לא נראה מפתיע, שזה היה ילד יהודי שניסה לשרוף את עצמו במחאה נגד הפלישה לצ'כוסלובקיה. זהו מצב רוח מיוחד של הנשמה הטבוע בנו, הטבוע בנפטר.

נפגשנו בישראל. גרנו באותה עיר, באותה שכונה. לא הינו חברים, למרות שהכרנו אחד את השני. בכל מקום ובכל פעם שהינו נפגשים, השאלה שגרתית - מה חדש? – ובעקבות תשובה ארוכה. תמיד באותו נושא - הקודים בתורה.

הנושא הזה מעולם לא עניין אותי. כנראה בשום שלא חיפשתי ראיות לקיומו של ה' ולמקורה האלוקי של התורה. אבל מאוד הערכת את אותו ואף פעם לא נתתי לאיליה להבין שאני לא מעוניין. ראיתי שאנשים אף משנים את חייהם בהשפעת המידע הזה. הם הפכו ליהודים אמיתיים. וזה העיקר.

ואז התברר ששירתנו באותה חטיבה. שמעתי עליו סיפורים נלהבים מחברי החיילים.

אליהו היה לוחם, חוקר שלא זכה לחיות עד זקנה, אבל חי חיים ראויים.

יהי זכרו ברוך.

זאב וגנר, ירושלים

do старости, но прожившим достойную жизнь.

Да будет благословенна память о нём.

Зеев Вагнер, Иерусалим

הארכיון ההיסטורי של האיגוד | Исторический архив Объединения

Находится в учебном центре Шфаим
(100 метров к югу от торгового центра, адрес
для навигатора: **בית החינוך המשותף חוף השרון**)
Открыт по воскресеньям с 10:00 до 13:00
Посещение в иные дни следует согласовывать
по телефонам: 053-4532353 или 09-9596532

נמצא בשפיים (כ-100 מ' דרומה מהמרכז המסחרי)
יש לשים ב-WAZE **בית החינוך המשותף חוף השרון**
פתוח לקהל בימי א'
בין השעות 10:00 – 13:00
ביקור בימים אחרים יש לתאם
בטל' 053-4532353 או 09-9596532
(ניתן להשאיר הודעה במשיבוין)

וגם בדוא"ל: archive@lat-est.org.il או arch.shfayim@gmail.com

לאחרונה מתבצעת בקצב מהיר העלאת חומרי הארכיון לאתר האיגוד.

מומלץ להיכנס לאתר בכתובת: https://lat-est.org.il/historic_archive/ ולצפות במידע המתחדש בכל שבוע

**ПРАВЛЕНИЕ БЛАГОДАРИТ ЧЛЕНОВ
ОБЪЕДИНЕНИЯ ЗА ПОЖЕРТВОВАНИЯ**

**אנו מודים לחברינו אשר העבירו תרומות
לפעילות האיגוד**

В честь **100-летнего юбилея** нашей дорогой **Белмы Нойфельд**, которую поздравляем от всей души и желаем, чтобы её наследие продолжало светить следующим поколениям.

תרומתנו ניתנת במלאת **100 שנים** לבלה נויפלד אותה אנו מברכים מעומק הלב. מי ייתן ומורשתה וערכה ימשיכו להשפיע, להאיר ולהיטיב עם הדורות הבאים.

Яэль и Эран Юлиш 700 שק.
А также
Эстер Бодингер 250 שק.
Гали Бодингер 180 שק.

יעל וערן יוליш 700 ₪
מצטרפות
אסתר בודינגר 250 ₪
גלי בודינגר 180 ₪

Белма Шац,
Петах-Тиква
Памяти мужа **Виктора Шаца**
(1936, Карсава – 2016, Петах-Тиква)
1000 שק.

בלה שץ,
פתח תקווה
לזכר בעלי **ויקטור שץ**
(1936, קארסבה – 2016, פ"ת) **1000 ₪**

לזכר ההורים **סוניה-פאייה (לבית איש)** – (1935, ווארקליאן – 2022, ירושלים) ו**רחמיאל קיל** (1929, דווינסק – 1993, ריגה)
Памяти родителей **Сони-Пайи** (ур. **Иш**, 10.2.1935, Варакляны – 2.7.2022, Иерусалим)
и **Рахмила Кия** (23.6.1929, Двинск – 23.11.1993, Рига)

Дочь **Белма Нохам,**
Иерусалим
и внуки **Ли, Даниэль,**
Михаэль, Сарили, Нили
300 שק.

הבת **בלה נוחם**
ירושלים
והנכדים **לי, דניאל, מיכאל,**
שרילי, נילי
300 ₪

Шарон Эдри,
Иерусалим
360 שק.

לאות הערכה של פעילות האיגוד
איגוד יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל
ASSOCIATION OF LATVIAN AND ESTONIAN JEWS IN ISRAEL

שרון אדרי,
ירושלים
360 ₪

В знак благодарности за деятельность Объединения

БЛАГОДАРИМ ВСЕХ, КТО ПЛАТИТ ЧЛЕНСКИЕ ВЗНОСЫ

Чек на 150 שק. просьба присылать по адресу:

150 ₪

אנו מודים למשלמים דמי חבר

את הצ'ק ע"ס 150 ש"ח יש לשלוח לכתובת:

(не заказное/לא רשום) 6099000 קיבוץ שפיים • ת.ד. 11, קיבוץ שפיים

Или перевести на счет **1021123** в банке **Леуми,**

או להעביר לח-ן 1021123 בבנק לאומי, סניף 806

филиал 806 и сообщить об этом в офис по телефону:

03-6093476

ולהודיע על כך למשרד בטל:

תשלום ב-BIT: לטלפון 054-4598815

אצלנו - בטאון איגוד יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל • גיליון מס' 74 • אוגוסט 2024 • אב תשפ"ד
דוא"ל: office@lat-est.org.il • עורך ראשי: אלי ולק valk@012.net.il • עימוד ועריכה גרפית: איליה לוברסקי

יוצא לאור בתמיכת ועידת התביעות